

Our ref.: NF-0518-009/2023
Budapest 2023 június 16

Roberta Metsola Asszony

Elnök
Európai Parlament
Elnöki kabinet

Brüsszel

Tisztelt Elnökasszony!

Az Európai Parlament 2023. június 14-én elfogadta a „Az uniós jog alkalmazásával összefüggésben a Pegasus és azzal egyenértékű megfigyelő kémprogramok használata kapcsán feltételezett jogsértések és hivatali visszaállások vizsgálatának eredménye (2022/2077(INI))” című jelentést és ajánlásokat, ezáltal súlyosan sértve a Magyarország Alaptörvénye által garantált Állami Számvevőszék függetlenségét, amely összhangban áll az INTOSAI Limai és Mexikói Nyilatkozatában megfogalmazott nemzetközi elvekkel, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezetének 66/209. és 69/228. számú határozataival.

A jelentés 108. számú záró megállapítása szerint „a (magyar) kormány rendszerszerűen párthű személyeket helyezett vezető pozíciókba olyan szervezetekben, mint az Alkotmánybíróság, a Legfelsőbb Bíróság, az Állami Számvevőszék, az Ügyészség, a Magyar Nemzeti Bank és a Nemzeti Választási Bizottság.” E megállapítás nyomán a jelentés 18(f) ajánlása felszólítja Magyarországot, hogy „biztosítsa, hogy független személyek töltsék be a vezető pozíciókat az olyan felügyeleti szervezetekben, mint az Alkotmánybíróság, a Legfelsőbb Bíróság, az Állami Számvevőszék, az Ügyészség, a Magyar Nemzeti Bank és a Nemzeti Választási Bizottság.”

Kijelentem, hogy erősen vitatható, hogy e súlyos megállapítás – a szövegben szereplő hivatkozás szerint – kizárólag egy olyan publikáción alapul, amely Martin József Péter és Ligeti Miklós, a Transparency International Magyarország ügyvezető igazgatója, illetve jogi igazgatója véleményét tükrözi. A Transparency International Magyarország egy nem kormányzati szervezet, amely számos, megkérdőjelezhetően elfogulatlan értékelést tett közzé, különös tekintettel arra, hogy a következtetések megfelelő módszertani alátámasztása hiányos vagy korlátozott a nemzetközi tudományos standardokhoz képest, amint azt korábban különböző tanulmányok is kiemelték.¹

¹ <https://journals.lib.uni-corvinus.hu/index.php/penzugyiszemle/article/view/1323/846>

Fontos azt is rögzíteni, hogy a „Hungary. Lobbying, State Capture and Crony Capitalism” című kiadványt a Springer hat évvel ezelőtt, 2017-ben publikálta, ezért mára elavultnak tekinthető.

Még inkább vitatható, hogy az Európai Parlament látszólag minden további alátámasztás, független és időszerű értékelés nélkül hagyta jóvá és fogadta el a magyar alkotmányos intézményekre vonatkozó állítást és ajánlást, továbbá figyelmen kívül hagyta azt a tényt is, hogy az időközben eltelt időszakban az Országgyűlés új vezetőket választott a Legfelsőbb Bíróság, a Nemzeti Választási Bizottság és az Állami Számvevőszék élére.

A Magyar Állami Számvevőszék (ÁSZ) elnökeként, a jelentés által közvetetten érintett alkotmányos intézmény vezetőjeként kötelességem és feladatomban, hogy kellő tisztelettel felhívjam a figyelmét az ÁSZ-ra vonatkozó megállapítások és ajánlások téves és érdemi hibáira.

Amint bizonyára tudja, a Magyar Országgyűlés 2022. július 4-én személyemben új elnököt választott a Magyar Állami Számvevőszék élére. Az ÁSZ elnökének jelölésére és megválasztására vonatkozó eljárási szabályok biztosítják, hogy a jogszerűség, a részvételi jog, az átláthatóság, valamint a pártatlanság a teljes folyamat során érvényesüljön.²

Különösen releváns, hogy a Magyar Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (ÁSZ-törvény) 9. § (2) bekezdésével összhangban „az a személy, aki a megelőző négy évben a Kormány tagja volt, vagy valamely politikai párt országos (központi) szervezetében választott vezető tisztséget töltött be, nem jelölhető a Magyar Állami Számvevőszék elnökévé.” Az Alaptörvény 43. cikk (2) bekezdése értelmében az Állami Számvevőszék elnökét a megfelelő jelöltek közül, az Országgyűlés Számvevőszéki Bizottsága javaslata alapján 12 évre választják meg. A 2022-es elnöki jelölés és választás sajátossága volt, hogy a bizottság olyan szakembert jelölt, akinek nincs semmilyen politikai múltja. A bemutatott jogszabályi rendelkezéseken túl meggyőződésem, hogy saját szakmai pályafutásom, amely szintén mentes a politikai kötődésektől, valamint a pénzügyi igazgatás, ellenőrzés, elemzés és felügyelet különböző területein szerzett több mint 20 éves tapasztalatom további garanciát jelent az ÁSZ független működésére.

Egyértelműen kijelenthető, hogy a jelentés 108. számú megállapítása egyszerűen hamis, míg Martin József Péter és Ligeti Miklós támogató észrevételei nem csupán érvénytelenek, hanem megtévesztőek és manipulatívok is.

Továbbá, ahogy az a fentiekben is tisztázásra került, a Magyar Állami Számvevőszék elnökét a Magyar Országgyűlés választja meg, nem pedig a magyar kormány nevezi ki. Következésképpen minden olyan állítás, amely szerint „a kormány rendszerszerűen párthű személyeket helyezett vezető pozíciókba olyan szervezetekben, mint az Állami Számvevőszék”, szintén téves.

² <https://www.parlament.hu/a-kojzogi-tisztsegviselok-megvalasztasanak-szabalyai>

A Magyar Állami Számvevőszék függetlenségét garantáló jogszabályok a vonatkozó nemzetközi elvekkel és szabványokkal összhangban állnak, sőt bizonyos tekintetben meghaladják az olyan nemzetközi iránymutatásokat is, mint az INTOSAI Mexikói Nyilatkozata. Az intézmény megbízatása, hatáskörei, eszközrendszere és átláthatósága nemzetközi összehasonlításban is a legteljesebbek közé tartozik. Az Állami Számvevőszékről szóló hatályos törvény, valamint annak 2023. január 1-jétől hatályos legutóbbi módosításai több szempontból is megerősítették a függetlenség szintjét. Ennek megfelelően a Magyar Állami Számvevőszék mindig is, és jelenleg is jogszabályi feladatait a törvényeknek megfelelően, pártatlanul látja el, ellenőrizve a közpénzügyeket, valamint biztosítva a közvagyony felhasználásának átláthatóságát és elszámoltathatóságát.

Ezeket az elveket olyan nemzetközi nyilatkozatok is rögzítik, amelyek a legfőbb ellenőrző intézményekre vonatkoznak, mint például az INTOSAI Limai és Mexikói Nyilatkozata, valamint az INTOSAI IDI SIRAM állásfoglalásai. Ezek szerint a függetlenség alapvető feltétele annak, hogy a legfőbb ellenőrző intézmények hatékony felügyeleti szerepet tudjanak betölteni a kormányzati tevékenység felett. Amennyiben egy ilyen intézmény függetlensége sérül, az a demokratikus működést is veszélyezteti. Ezek az elvek úgy értelmezendők, hogy minden, a legfőbb ellenőrző intézmények működésébe való beavatkozási szándéokra vonatkoznak, függetlenül annak forrásától vagy indokától.

A legfőbb ellenőrző intézmények által általánosan képviselt nemzetközi elvekkel összhangban ezért határozott meggyőződése, hogy minden olyan – belföldi vagy külföldi – téves állítás, amely alkalmas arra, hogy aláássa az ellenőrző intézmények független és pártatlan működésébe vetett bizalmat (és ez egyaránt vonatkozik más alkotmányos szervekre is), és ezáltal az állam és a társadalom közötti bizalmi viszony gyengítéséhez vezet, jelentős kockázatot hordoz a demokratikus értékek szempontjából. Ugyanakkor meggyőződése, hogy az Európai Parlament is olyan intézmény, amely osztja az alkotmányos intézmények függetlenségi védelmének és a bizalom építésének fontosságát, ezért tartózkodik minden olyan cselekvéstől, amely erre nézve negatív hatást gyakorolhat.

Ezért arra kérem Önt, Tisztelt Elnök Asszony, hogy hatáskörében eljárva tegye meg a szükséges lépéseket, és javasolja az illetékes testületnek a szóban forgó megállapítás és ajánlás helyesbítését, az okozott sérelmek orvoslása érdekében, valamint annak biztosítására, hogy az megfeleljen a tényeknek, ezáltal összhangban álljon az Európai Unió alapértékeivel, különösen a jogállamiság elvével.

Tisztelettel:

dr. Windisch László
Elnök